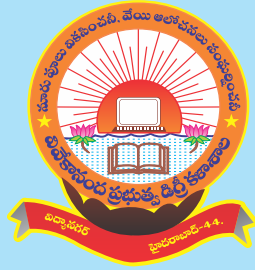


Srujana

2022-23



VIVEKANANDA GOVERNMENT DEGREE COLLEGE

Vidyanagar, Hyderabad - 500 044. T.S.
(Affiliated to Osmania University)

Reaccredited by NAAC with "A" Grade, ISO 9001 : 2015

ISO 9001 : 2015





PRINCIPAL



NON-TEACHING STAFF



TEACHING STAFF

Srujana

College Magazine
2022-2023



Vivekananda Government Degree College

Vidyanagar, Hyderabad - 500 044. T.S

Accredited by NAAC with "A" Grade

ISO 9001 : 2015

EDITORIAL BOARD

Dr. G. Sukanya <i>Principal</i>	-	Chief Editor
Dr. J. Bharathi <i>Associate Prof of Telugu</i>	-	Editor
Smt. G. Bangla Bharathi <i>Associate Prof. of English</i>	-	Co-Editor
Dr. A. Mukthavani <i>Associate Prof. of Sanskrit</i>	-	Co-Editor
Dr. K. Nirmala <i>Associate Prof. of Hindi</i>	-	Co-Editor

Students Members :

1. **O. Anil-Mpcs II**
2. **Ashok Kumar - Msds III**
3. **Nagarjuna - BZC II**
4. **Ruqayya-Bcom II**
5. **Hansika -BA II**
6. **V Kalyan - BBA II**



Principal's Message

Greetings to All,

It brings me immense pleasure to extend my heartfelt greetings to each one of you through the pages of our College Magazine. This publication stands as a testament to the collective efforts, talents, and aspirations of our dedicated students and staff.

Dear students, our college is not merely a place of learning; it is a nurturing ground where you cultivate the seeds of curiosity and critical thinking, empowering yourselves to explore the boundless horizons of knowledge and wisdom. As you embark on your academic journey, let this publication serve as a poignant reminder that every challenge you conquer, every question you seek to answer, and every idea you bring to life contribute significantly to the rich legacy of our esteemed Institution.

In the pursuit of academic excellence, our institution remains committed to fostering an environment that encourages intellectual growth, holistic development, and a strong sense of community. Our dedicated faculty members, state-of-the-art facilities, and myriad opportunities for extracurricular engagement are all designed to shape well-rounded individuals poised to make a positive impact on society.

I extend my heartfelt appreciation to the diligent editorial team and contributors for their relentless efforts in bringing this magazine to fruition. Their dedication has truly made this endeavor possible.

Wishing you all a future brimming with success, fulfillment, and a profound sense of purpose.

Thank you,

Sincerely

Dr. G. Sukanya
Principal

Vivekananda Government Degree College

TEACHING STAFF

Principal *Dr. G. Sukanya*

S.No.	Name of the Teacher	Designation
1.	Dr. G. Sukanya	PRINCIPAL
2.	Dr. Anitha Abraham	Associate Professor English
3.	G. Bangla Bharathi	Associate Professor English
4.	Dr. B. Suchitra Singh	Assistant Professor English
5.	Dr. J. Bharathi	Associate Professor Telugu
6.	Mr. S. Ravi Prasad	Assistant Professor Telugu
7.	Ms. K. Naveena Rani	Assistant Professor Telugu
8.	Dr. B. Raja Ratnam	Associate Professor Telugu
9.	Dr. V. Kalyani	Assistant Professor Telugu
10.	Dr. A. Mukta Vani	Assistant Professor Sanskrit
11.	Dr. W. Yadav	Assistant Professor Hindi
12.	Dr. K. Nirmala	Assistant Professor Hindi
13.	Ms. S. Nirmala	Assistant Professor Statistics
14.	Dr. CH. Kishore Kumar	Assistant Professor Commerce
15.	Ms. M. Sangeetha	Assistant Professor Commerce
16.	Mr. M. Shiva Kumar	Assistant Professor Commerce
17.	Ms. S. Nagamani	Assistant Professor Commerce
18.	Dr. K. Anjaneyulu	Assistant Professor Commerce
19.	Dr. V. Rajendra Prasad	Assistant Professor Commerce
20.	Dr. D. Malleshwari	Assistant Professor Mathematics
21.	Ms. L. Vishnu Priya Loya	Assistant Professor Mathematics
22.	Dr. J. Chinna Babu	Assistant Professor Physics
23.	Ms. B. Vijaya Nirmala	Associate Professor Physics
24.	Dr. M. Anil Kumar	Assistant Professor Chemistry
25.	Ms. P. Surekha	Assistant Professor Chemistry
26.	Dr. N.C. Sowjanya	Associate Professor Botany
27.	Ms. A. Sheeba Rani	Assistant Professor Botany
28.	Ms. N. Sridevi	Assistant Professor Zoology
29.	Ms. Ishrath Sultana	Assistant Professor Zoology
30.	Mr. P. Venkat Eshwar	Associate Professor History
31.	Ms. A. Kavitha	Assistant Professor Political Science
32.	Ms. J. Sridevi	Assistant Professor Economics

S.No.	Name of the Teacher	Designation
33.	Dr. Avinash Raje	Associate Professor Public Administration
34.	Mr. A. Thirupathi	Associate Professor Public Administration
35.	Mr. E. Narsing Rao	Assistant Professor Physical Director
36.	Ms. Asma Tabassum	Assistant Professor Librarian
37.	Mr. B. Ravi Kiran	Lecturer (Guest Faculty)
38.	Ms. R. Sandhya Reddy	Lecturer (Guest Faculty)
39.	Ms. Irfana Begum	Lecturer (Guest Faculty)
40.	Ms. Estheru Rani	Lecturer (Guest Faculty)
41.	Ms. A. Jyothi	Lecturer (Guest Faculty)
42.	Mr. Krishna Murthy	Lecturer (Guest Faculty)
43.	Mr. Venkateswara Rao	Lecturer (Guest Faculty)
44.	Ms. Chandana	Lecturer (Guest Faculty)
45.	Ms. Shireesha	Lecturer (Guest Faculty)
46.	Ms. Sailaja	Lecturer (Guest Faculty)

NON - TEACHING STAFF

1.	Sri.T.Yadagiri	Junior Assistant
2.	Smt.J.Pavana Kumari	Junior Assistant
3.	Sri.E.Laxman	Junior Assistant
4.	Sri.G.Govardhan	Store-Keeper
5.	Sri.B.Srinivas	Record Assistant
6.	Sri.K.Sai Prasad Goud	Record Assistant
7.	Smt.B.Savithri	Office-Subordinate
8.	Sri.D.Sadanand	Office-Subordinate
9.	Sri.T.Inna Reddy	Office-Subordinate
10.	Sri.JaiShanker	Office-Subordinate
11.	Sri.B.Sudhakar	Superintendent
12.	Smt.P.Rajasree	Senior Assistant
13.	Sri.M.A.Kaleem	Junior Assistant
14.	Sri.G.V.Krishna Rao	Junior Assistant
15.	Smt.J.Nagarani	Record Assistant
16.	S.Margareta	Record Assistant
17.	Sri.D.Raghavendar Rao	Office-Subordinate
18.	Sri.M.D.Abdul Kareem	Watchman
19.	Smt.G.ShobaRani	Gardener
20.	Smt.B.ChandraKala	Sweeper Cum Attender
21.	Sri.P.Jangaiah	Water Boy
22.	Sri.G.Swamy	Gardener

Department of English- Activities in Nutshell AY- 2022-23

<p>August 1st to 10th, 2022- Self defence Training-Rani Rudramadevi Academy</p>  	<p>Pravah- Jaipur internship- September 2022</p>   	<p>Rubaroo Agaaz- orientation -oct 22</p>  
<p>MLMF Batch 2-Nov 7th to 20th</p>  	<p>Gender Mela @ Lamakaan-Dec 10th</p>  	<p>HLF 2023- Jan 28th to 30th @ Vidyaranya High School</p>  
<p>SAP- MLMF @ VGDC April 12</p>  	<p>Extn Lecture " Need for Gender Sensitization in India" by Dr. Mamatha Raghuveer, Tharuni</p>  	<p>English Language Day- Screening Shakespeare's Macbeth- April 24, 2023</p>  

DEPARTMENT OF ENGLISH - ACTIVITIES 2022 - 2023

DEPARTMENT OF ENGLISH 2022-23					
S.No	Department	Title of the Programme	No. of participants	Resource person	Date
1	English /WEC	Training in Self defence	25	Ms. Lakshmi from Rudrama Devi self defence Academy	August 1 st to 20 th , 2022
2	English	Pravaah -Jaipur -1 week residential training @ jaipur	3	Pravah NGO, Delhi	17 th to 22 nd September 2022
3	English	Rubaroo Agaaz season 1 orientation	118	Rubaroo	October 22 nd 2022
4	English	Pravaah batch 2 -10 days workshop	32	Divya and Chinmayee from Pravah	November 7 th to 20 th .
5	English	Gender Mela@ Lamakaan	10	Rubaroo, Pravah	December 10th, 2022
6	English	HLF 23 @ Vidyaranya	50	Field Trip; Volunteers- 4	January 2023
7	English	Birthday of Sarojini Naidu	62	Dr.Kameshwari	February 13, 2023
8	English /WEC	MLMF SAP at Mahbubnagar, UPPal, VGDC	2/132	Ruqayya and Praveen kumar	April 12 th , 2023
9	English	Extension lecture	100	Dr. Mamatha Raghuv eer from Tharuni.	April 20, 2023
10	English	English Language Week	136	Screening Shakespeare's Play- MACBETH	April 24, 2023



Department of Telugu Activities

Telugu Bhasha Dinotsavam - Literary Competitions



Telangana Bhasha Dinotsavam - 14-09-2022



Inauguration of e Magazine - PRATIBHA



WIKIPEDIA WORKSHOP - 21-11-2022



Mana Ooru - Mana Charitra Project awareness Program - 1-12-2022



Field Trip - 23-12-2022, National Book Fair



International Mother Language Day - 21 - 2 - 2023
3 minutes in Telugu - Competition



Telugu student participated in WIKI media Technology summit in IIIT – 4 - 3 - 2023

Students from Telugu Dept attended WIKI conference held on 29th and 30th of April 2023 in Hotel Hayath

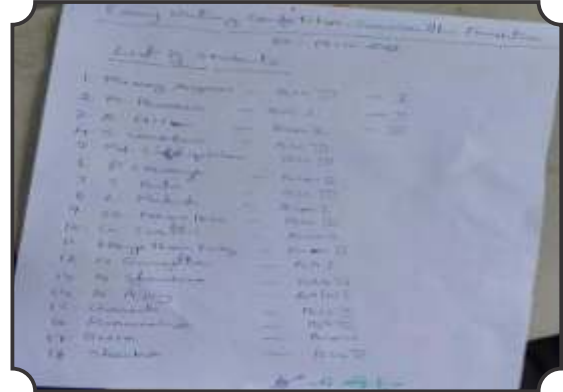


JIGNASA Student Study Project State Level Presentation - 1-5- 2023

**MOU Activities - Dept of Telugu in collaboration
with Samskruthi Foundation**



19 -7 -2022 - Rakhi for Soldiers



**11-11-2022 – On the eve of
Jhansi Rani Birthday - Essay writing**



BE GOOD - DO GOOD — Classical Indian Games Show -19-1-2023



National Science Day Field Trip to survey of India 28-2-2023

**Hindi Department
Activities
Academic Year 2022 - 2023**



क्यों उदास हूँ मैं ?

क्यों उदास हूँ मैं ?
तन्नाशा कर रही हूँ उन वजह को।
भूम रहे हैं बहुत वजह जोहन में,
धुन मही पा रही हूँ किसी एक वजह को।
दुंदने पर आके हैं एक और उदासी,
कि दुंदने पर भी नहीं मिल रही हैं वजह,
ओचते-ओचते फिर हुई मैं उदास।
फिर पता चला नाकामयाबी है इसकी वजह,
लेकिन क्यों हो रही हूँ मैं नाकामयाब ?
फिर पता चला गलत रास्ते पर चलने की वजह।
क्या है वो गलत रास्ता ?
ओचते-ओचते फिर हुई मैं उदास,
फिर पता चला कि सही योजना ना होना।
फिर आत्मविश्वास जागा।
अब मैं नहीं ओची हूँ उदास हो कर,
ओची हूँ तो खुदा हो कर कि अब मैं क्या
योजना बनाउ।

मेनाज अंजुम
बी.एस.सी (एन.पी.
बी.एस.)
III Year

संस्कृत विभागः

Department of Sanskrit Activities



**Field Trip to Manuscripts Library,
OU Campus (ज्ञानयात्रा - August -2022)**



**संस्कृत - दिवसः Sanskrit Day
Celebrations - 20.08.2022**



**शिक्षक - दिवसः Teacher's Day
Celebrations - 05.09.2022**



**Quiz Competition - 06.12.2022
(प्रश्नमञ्च प्रतियोगिता)**



**Valmiki Jayanti Celebrations
(वाल्मीकि - जयन्ती - 13.10.2022)**



**Kalidasa Javanti Celebrations
(कालिदास - जयन्ती- 01.11.2022)**



Gita Jayanti Celebrations - 03.01.2023
(गीतापारायणम्)



Student Seminar 08.02.23
(विद्यार्थी - सङ्गोष्ठी)



DEPARTMENT OF BOTANY
FIELD VISIT TO CCMB – 26.09.2022



FIELD VISIT TO CIMAP
(CENTRAL INSTITUTE FOR MEDICINAL AND AROMATIC PLANTS) – 17.11.2022



GUEST LECTURE ON “SOIL CONSERVATION” IN COLLABORATION WITH EPTRI – 05.11.2022



Project work by Semester – VI Students on
“Isolation and Characterization of Plant Growth Promoting Bacteria and its influence
on Seed Germination”



Activities Organized By
VIGYAN MANTHAN CLUB – (DEPARTMENTS OF BOTANY, ZOOLOGY AND CHEMISTRY)
BEST PRACTICE OF DEPARTMENTS OF BOTANY, ZOOLOGY AND CHEMISTRY



Orientation on Project Works - MoU with Yuva Biotech-07.02.2023



Science Fest – 2023- 28.02.2023



MoU with Breakthrough Science Society



Students Attending the Telangana State Science Conference Organized by the Break through Science Society - 15.03.2023



World Sparrow Day & World Water Day- 20.03.2023



Awareness of Various Recruitment Examinations of Central and State Government -28.04.2023



Guest Lecture on “Indian Knowledge System with Special reference to Reintroduction of Darwin’s theory of Evolution” in School Curriculum in collaboration with Breakthrough Science Society -11.05.2023

Department of Zoology
Outreach Programme on 06-09-2022



“Mosquito Borne Diseases”

Government Boys High School, Old Malakpet, Wahednagar, Hyderabad



Field Visit to CCMB-26.09.2022



Field Visit to NIN-25.11.2022



**Poster presentation on the eve of World Soil Day
World Soil Day - 05.12.2022**



**Guest lecture- Statistical tools in Biology
on 04-03-2023 Resource Person: Mrs. Anusha,
Assistant Prof of Statistics.**



**Project work by Semester – VI Students on
“ISOLATION AND IDENTIFICATION OF CELLULOLYTIC BACTERIA FROM TERMITES”**

National Library Week 14-20th November 2022 Book Exhibition



INTERNATIONAL OZONE DAY 16TH SEPTEMBER 2022 - PPT PRESENTATIONS
AND ELOCUTION COMPETITIONS



WORLD SOIL DAY 5TH DECEMBER 2022
SAVE SOIL AWARENESS PROGRAM



WORLD WATER DAY PPT
PRESENTATION COMPETITION -20-03-2023

**Department of Chemistry
Activities
Academic Year 2022 - 2023**



FIELD VISIT TO CCMB, TARNAKA ON 26TH SEPTEMBER 2022



JUST A MINUTE TALK SESSION ON INTERNATIONAL MOLE DAY-2310 -2022



FIELD VISIT TO SRP LABS, NACHARAM -17 -12 -2022



Department of Physics Activities



Student Seminar



Student's seminar on Physics topics by B.Sc final Year Students on the eve of Teachers day



Extension Lecture :



Jignasa Student Study Project Presentation



Jignasa Project Preparation - Visit to State Pollution Control Board, Sanath Nagar, Hyderabad.



Model Preparation

Workshop



MoU and Extension Lecture



Certificate Course



Receiving the certificates on successful completion of FDP conducted by Wayne State University USA from Sri Navin Mittal, IAS, Commissioner of Collegiate Education

Department of Mathematics Activities



Student as Teacher programme on the occasion of Teacher's Day Celebrations 05-09-2022



Classroom Seminar on 05-12-2022



Srinivasa Ramanujan Birthday Celebrations on 22-12-2022

Science Day Celebrations 28-02-2022 Poster Presentation, Rangoli



Field Trip on 28-02-2023 Survey of India



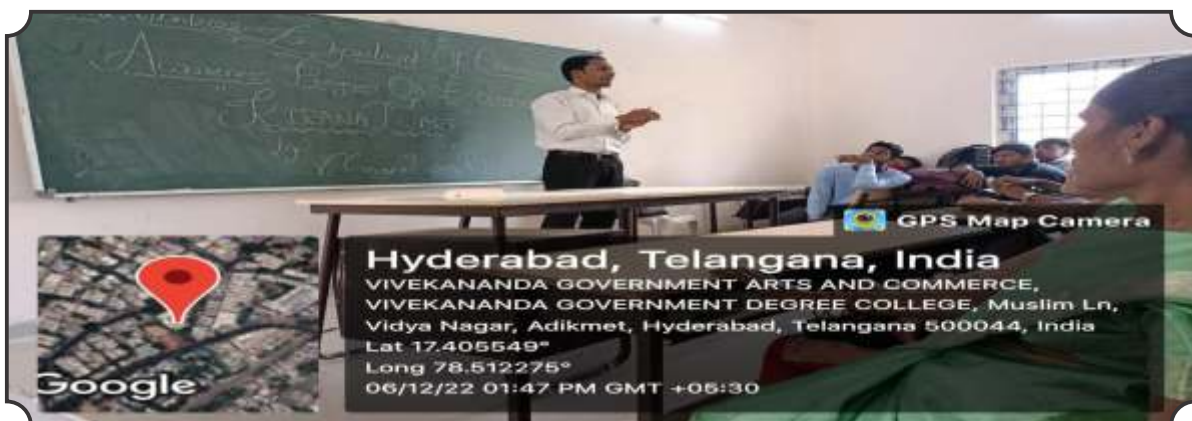
Department of Commerce

Awareness Program on Digital Marketing 24-03-2023



Dr.A.J.Mahipal Raj, Digital Manna Co-founder & MD & CEO, V.Gnaneshwar Reddy, Co-founder & Business Development Manager and Satya Sai Vinesh Co-founder & Dr.Ch.Kishor Kumar Incharge, Smt.M.Sangeetha ,Dr.V.Rajendra Prasad, , Smt S.Nagamani and Smt. Shailaja

Awareness Program on E-Commerce 06-12-2022



V.Gnaneshwar Reddy, Co-founder & Business Development Manager

Awareness Program on TS CPGET - 2023 and Project Report Writing and Viva Voce 10-05-2023



In this programm Principal motivated the student to prepare projects with good quality & face the Viva-Voce with courage

Group Discussion 27-03-2023

Class: B.Com CA 6th Sem. Subject: Banking Topic: Branch Banking



STUDENT SEMINARS on 21-03-2023

**Students and Staff attended
Awareness Program on Intellectual Property Rights
Organised by the Institute of Academic Excellence (IAE), Hyderabad.**



Dr.Ch.Kishor Kumar *Incharge*, Dr.V.Rajendra Prasad, Dr.K. Anjaneyulu and Sri.M.Shiva Krishna along with the students following the sessions on IPR



STUDENT SEMINARS



World Consumer Rights Day Organised by the Consumer 15-03-2023



Dr.K. Anjaneyulu addressing the students about the origin and growth of consumerism in the world and Dr.Ch. Kishor kumar and Dr.V.Rajendra Prasad is also seen the picture.



Department of Social Sciences



CELEBRATION OF INTERNATIONAL DEMOCRACY DAY 15-9-2022



Awareness Programme on GATE ON 21-9-22



AWARENESS PROGRAMME ON VOTING PROCEDURE ON 9-11-2022



CELEBRATION OF CONSTITUTION DAY ON 26-11-2022



EXTENSION LECTURE ON TELANGANA ECONOMY ORGANISED BY DEPARTMENT OF ECONOMICS 22-11-23



CELEBRATION OF VOTERS DAY 25-1-2023













FIELD TRIP TO RASTRAPATHI BHAVAN (HYDERABAD) 18-4-2023



CELEBRATION OF BIRTH ANNIVERSARY OF BABU JAGJIVAN RAM, MAHATHMA JYOTHIBA PHULE, DR.B.R AMBEDAKAR on 17-4-2023

TSKC ACTIVITIES 2022 - 2023

<p>Placements Drive</p>  <p>Skills Build (Job Readiness Skills)</p> 	<p>awareness of coaching centers for group III and IV exams</p> 	<p>Awareness on Skill Enhancement and employability skills (TASK)</p> 
<p>Agniveer awareness program</p> 	<p>Awareness Session on Current Job Trends in Government Sector (Plato Digi Education Pvt.Ltd.)</p> 	<p>Skill Management (Team Work) one-day workshop</p> 
<p>Job Mela</p> 	<p>Field trip to MNC (Infosys company)</p> 	<p>Career and Character Building</p> 

Women Empowerment Cell Activities



Awareness programme to girl students – 'Job opportunities with Data Curation' by Ms. Swathi Representative from Kushi organisation - 25-11-2022



International day of Elimination of Violence against women- 25-11-2022



Birthday of Savitri Bai Phule 3-1-2023



4. National day of Women and Birth day of Sarojinidau- Women- Health – Extension Lecture - Dr. S. Kameswari 13-2-2023



On the occasion of International women's Day Girls Field trip to INFOSYS 17-3-2023



Department of Physical Education Activities



Volley Ball and Shuttle Selections for Inter College competitions



KHO-KHO- Kabadi, Tournaments Conducted from 22-11-2022 and 26-11-2022



VGDC Girls Team at Osmania University



Inter College KABADDI Women Tournament at Saroornagar Stadium



DEPARTMENT OF ENGLISH ACTIVITIES



August 1st to 10th, 2022 defence Training Academy



Pravah - Jaipur intership - September 2022



MLMF Batch 27th to 20th November



HLF 2023 - Jan 28th to 30th @ Vidyaranya High School



SAP - MLMF @ VGDC April 12th



English Language Day - Screening Shakespeare' Macbeth - April 24th 2023



Jignasa state level presentation Dept of Telugu and Commerce





DEPARTMENT OF PHYSICS ACTIVITIES



Student Seminar

DEPARTMENT OF MATHEMATICS - ACTIVITIES



Student as Teacher programme on the occasion of Teacher's Day Celebrations 05-09-2022



Extension Lecture :



Classroom Seminar on 05-12-2022



Jignasa Project Preparation - Visit to State Pollution Control Board, Sanath Nagar, Hyderabad.



Srinivasa Ramanujan Birthday Celebrations on 22-12-2022





DEPARTMENT OF PHYSICAL EDUCATION ACTIVITIES



Volley Ball and Shuttle Selections for Inter College competitions



VGDC Girls Team at Osmania University



Inter College KABADDI Women Tournament at Saroornagar Stadium

DEPARTMENT OF COMMERCE - ACTIVITIES



In this programme Principal motivated the student to prepare projects with good quality & face the Viva-Voce with courage



V.Gnaneshwar Reddy, Co-founder & Business Development Manager



Principal Dr.G.Sukanya Madam appreciating the Department of Commerce and Business Administration Faculty and Students on the occasion of the Jignasa project getting selected for State level presentation





ECO CLUB ACTIVITIES



WORLD SOIL DAY 5TH DECEMBER 2022
SAVE SOIL AWARENESS PROGRAM



WORLD WATER DAY PPT
PRESENTATION COMPETITION -20-03-2023

NATIONAL LIBRARY WEEK 14-20TH NOVEMBER 2022

BOOK EXHIBITION



Hyderabad
Telangana
India
2022-11-14 (Mon) 03:29 (PM)



Hyderabad
Telangana
India
29°C
84°F
2022-11-14 (Mon) 03:35 (PM)

DEPARTMENT OF CHEMISTRY ACTIVITIES



FIELD VISIT TO CCMB, TARNAKA ON 26TH SEPTEMBER 2022



JUST A MINUTE TALK SESSION ON INTERNATIONAL MOLE DAY-2310-2022





NAAC PEER TEAM VISIT



వివేకానంద ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలకు ఏ-గ్రేడ్



కళాశాల అధ్యక్షులు, సిబ్బంది, విద్యార్థులు

ముహూర్తం వేసిన తర్వాత విద్యార్థులు వివేకానంద ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలకు ఏ-గ్రేడ్ ప్రతిపత్తిని అందుకుంటున్నారని తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా కళాశాల అధ్యక్షులు వివేకానంద ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలకు ఏ-గ్రేడ్ ప్రతిపత్తిని అందుకుంటున్నారని తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా కళాశాల అధ్యక్షులు వివేకానంద ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలకు ఏ-గ్రేడ్ ప్రతిపత్తిని అందుకుంటున్నారని తెలిపారు.



CULTURAL ACTIVITIES





DEPARTMENT OF TELUGU - ACTIVITIES



Telangana Bhasha Dinotsavam - 14-09-2022



Wikipedia Workshop - 21-11-2022

DEPARTMENT OF BOTANY - ACTIVITIES



Orientation on Project Works - MoU with Yuva Biotech-07.02.2023



DEPARTMENT OF ZOOLOGY - ACTIVITIES



Field Visit to NIN-25.11.2022



Poster presentation on the eve of World Soil Day





TSKC - ACTIVITIES

WEC - ACTIVITIES



awareness of coaching centers for group III and IV exams



International day of Elimination of Violence against women- 25-11-2022



Job Mela



4. National day of Women and Birth day of Sarogininaidu- Women- Health – Extension Lecture - Dr. S. Kameswari 13-2-2023



Field trip to MNC (Infosys company)



On the occasion of International women's Day Girls Field trip to INFOSYS 17-3-2023





DEPARTMENT OF SOCIAL SCIENCES - ACTIVITIES



CELEBRATION OF INTERNATIONAL
DEMOCRACY DAY 15-9-2022



Awareness Programme on GATE ON 21-9-22

DEPARTMENT OF HINDI - ACTIVITIES



DEPARTMENT OF SANSKRIT - ACTIVITIES



OU Campus (ज्ञानयात्रा - August -2022)



Gita Jayanti Celebrations - 03.01.2023
(गीतापारायणम्)



English Reflections



A Middle-Class Boy's Imagination A Short Story

Shiva

Hello...

I am Shiva. I'm going to narrate a short story of my College experience. I guess all the middle-class boys and girls can relate to this. It was one of those routine days at school. The first period was Maths and our whole class was irritated when first period had not dealt with syllabus topic and wasted time in general lecture. The second period was English. Our English Madam was friendly with us and teaches us very well. That day she told us to write a letter to a friend about 'how I enjoyed my summer vacation'. Seriously guys, that topic about how I spent summer vacation...what was that? Yes, you read it right. Because I have never experienced any summer vacation in my childhood. So when madam told that it is important and I have to write, I began to imagine about it... if and if I had to enjoy a summer vacation on my own, how it will be. I might visit different places and swimming pools. As I never spent a summer vacation like what the usual summer camp advertisements say. My vacation was always spent helping my father reduce his stress. Each summer before school are about to start, my father worried and all he thought was the fees, books, and school uniforms. Since my childhood I have always seen my father struggling to get financial things done leaving behind all that I imagined and wrote the letter about my experience of enjoying summer vacation. But it's not my experience, only a figment of sheer imagination... After all I belong to 'the middle class'...

The NIGHT

Prabhu Kiran

The night I saw you, the night I hold your gaze, and the night we danced together was a perfect state of euphoria. **

My lips said "HELLO, MY FRIEND",

But my heart said, "HELLO, MY FUTURE".

I knew we were not meant to be together forever, but the hope you created in me was greater than the fear I hold in my heart. I still remember the way you looked at me with your gorgeous eyes and laughed.

yet, my brain whispered me "NO" but my heart insisted "YES".

That was the moment I got mesmerized. I know there was a time we carried feelings toward each other, but we never dare to tell each other.

We were too scared to reveal our feelings.

The way you made me feel was truly awesome. if I get a chance to live in a world full of your thoughts and feelings, I would've chosen it without any hassle.

If there were two hearts in my chest, I would've probably given you the second one too to break it. But I ain't got two. still, you siphoned my heart from me and kept it with you.

Nah Nah, let it be with you, you would probably treat it better than me. But that would be a crime to give it to you while I'm not receiving any rent in return ;)

The Night you hold my hand, the Night when I looked deep into your eyes, uh man my mind was filled with the field of dandelions. I was like "a girl can be that beautiful!? I mean how?"

My mind was like, got so envious and started murmuring "Don't create a melodrama now", but dude the melodrama was WHOLESOME.

It was an impeccable night, completely flawless, just me and her, the night and the time that brought us together - closer.

That night, I beautifully laced my emotions even knowing that I'm going to face an enormous sorrow in the morning.

A Report on Campus Cleaning

By Mohammed Siddiq Khan.
BBA 1st Year.

On May 16 2023, Vivekananda Government Degree College (NSS UNIT II) Conducted/Organised a Clean and Green Programme in the College campus. The programme was scheduled from sharp 10:00am to 12:00pm. The main aim of this programme was to Clean the College and spread awareness about cleanliness. The programme started on time under the guidance of our NSS Unit II Programme Officer, Dr. Ch Kishore Kumar. At the outset our sir talked about the programme and its importance and further added that it is our responsibility to keep our college campus clean & green for better environment. In this programme we picked plastic waste, unwanted plants, huge, dried branches & dried grass. Later four students including me climbed on the roof of old block and cleaned garbage on terrace like dried leaves, mud etc. At 12:20pm the programme finished. It was a pleasure serving the college.



BIRD IN A CAGE

Sameena Begum
BA - II yr

She was a bird
In a cage,
Enduring all the pain
In her brain,
People said she's vain,
Society gave her "Suicidal Thoughts" ;
Got a sky extensively High
She was brave and ready to fly !
When she woke up and
Saw herself,
Her wings were broken,
Her courage was shaken.
She was all alone
Asking for help with hues and cries,
But society doesn't
I gave her another chance,
Neither to live nor to die,
She was a bird
In a cage,
Enduring all the grief
In her heart and brain.



Why am I Sad ?

Menaaz Anjum
B.Sc Computers (MPCS)
IIIrd year

Why am I Sad ?

Looking for the reason

Roaming around for a lot of reasons,

Can't choose a particular reason

Another sadness came upon finding

because can't find the reason even after searching

became sad again thinking about it.

Then came to know the reason for walking on the wrong path

What is that wrong path ?

became sad again thinking about it.

Then it turned out that not having the right plan

my self confidence woke up

Now I don't think of being sad any more

I think of being happy, what should I complain now ?



తెలుగు విభాగము



ఆదర్శం

-పి.సాయి కుమార్
బీఎస్సీ తృతీయ సంవత్సరం

విడిపోయిన రెండింటిని కలపడానికి తాపత్రయ పడే సూది ఆదర్శం...

తన మూలం గా లోకం ఆగిపోకూడదని రోజంతా వెలుగునిచ్చే సూర్యుడు ఆదర్శం...

తను కరిగిపోయినా పక్కవాళ్లకు వెలుగునివ్వాలనుకునే

కొవ్వొత్తి ఆదర్శం...

తీరాన్ని సంద్రం గా మార్చాలని అనుక్షణం ప్రయత్నించే అలలు ఆదర్శం..

పడకొట్టినవాడిపైన పగపట్టకుండా,

దారం దారం పోగేసుకుని మరో గూ డు కట్టుకునే సాల పురుగు ఆదర్శం..

ప్రకృతి ఆదర్శం ప్రతి మనిషి ఆదర్శం

మన లక్ష్యం ఛేదించుటకై ఆదర్శమే ఆయుధం

నన్ను నేను తెలుసుకున్న

నన్ను నేను వెతుకుతున్న

అయిష్టంగా బతుకుతున్న

నన్ను నేను తెలుసుకున్న

అని నేను అనుకున్న

అర్థరాత్రి కలగన్నా

మెళుకువతో తేరుకున్న

నాలోనే నవ్వుకున్నా

తిరిగి నిద్రలోకి జారుకున్న

తర్వాత తెలుసుకున్న

నేను నేను కాదు అని

పి. రంజిత్ రెడ్డి

బీఎస్సీ(ఎం పీసీ) మూడవ సంవత్సరం

పొడుపు కథలు

సపావట్ బాలు

బీఎస్సీ(ఎం పీసీ) 3 వ సంవత్సరం

1. అన్ని దేశాలకు ఇద్దరే రాజులు ఎవరు వారు?

2. ఎం దరు ఎక్కిన విరగని మంచం ఏమిటది?

3. కోస్తా తెగదు కొడితే పలగదు ఏమిటది?

సమాధానాలు

1. సూర్యుడు, చంద్రుడు 2. భూమి 3. నీడ

తెలుగు భాషా విశిష్టత

కె. ఆనంద్ కుమార్

బీఎస్సీ(బి జెడ్ సి) మూడవ సంవత్సరం

మానవుడు తను నిత్య జీవితంలో ఎన్నో మార్పులకు గురయ్యాడు భూమి మీద మానవుడికి ప్రత్యేక స్థానం చేకూరడానికి గల కారణం భాష. అదే విధంగా మానవుని నిజ జీవితంలో ఎన్నో మార్పులు వచ్చాయి. మానవుడు ఎదుటి మానవుని అర్థం చేసుకోవడానికి భాష ఎంతో దోహదపడుతుంది. అదేవిధంగా మన భాష అనేది క్లుప్తం గా అర్థవంతంగా ఉండాలి తెలుగు భాష అనేది ద్రావిడ భాష నుండి పుట్టింది. ఎంత దూరం ఇతర భాషల కవులు నేర్చుకున్న భాష తెలుగు భాష. తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యత రోజు రోజుకు అంతరించిపోతుంది మనం దీనిని గుర్తించుకుని మన వంతుగా భాషను కాపాడుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. చిన్నపిల్లవాడు పుట్టినప్పుడు ఎదగడానికి కావాల్సిన పాలు లేక ఇతర జంతువుల పాలను త్రాగిస్తాము. కానీ కుమారుడికి రోగనిరోధక శక్తిని అందించేది మాత్రం తల్లిపాలు అదేవిధంగా మనం మన అవసరాలకు అనుగుణంగా ఇతర భాషలను నేర్చుకోవడం తప్పు కాదు కానీ మన భాషను తక్కువ చేసుకోవడం తప్పు. మన మాతృభాష కమ్మనైన భాష తెలుగు భాష తీయనైన భాష కాబట్టి శ్రీకృష్ణదేవరాయలు ఇలా అన్నారు 'దేశభాషలం దు తెలుగు లెస్స'. అదేవిధంగా మన సంస్కృతి సంప్రదాయాలను కాపాడుకోవటం, మన తల్లి వంటి మన తెలుగు భాషను కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత మన అందరిదీ. తెలుగు భాషలో ఎన్నో విషయాలను వివరంగా క్లుప్తం గా ఎంతమంది కవులు వివరించారు కవుల యొక్క జీవనశైలిలో వారు ఎదుర్కొన్న వారి నిజ జీవితాలను వారి పుస్తకాల రూపంలో రాశారు ఈ విధంగా మనం మన ముందు తరాలకు తెలుగు యొక్క గొప్పతనం తెలియజేస్తూ తెలుగు భాష ప్రాముఖ్యతను పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. తెలుగు భాష అర్థవంతమైన, అద్భుతమైన భాష అదే విధంగా మధురమైనది. మన తెలుగు భాష యొక్క గొప్పతనం ఆవశ్యకతను తరతరాలకు వెలుగెత్తి చాటుతూ వారికి తెలియపరిచి కనుమరుగు అవుతున్న మన భాషను కాపాడుకుందాం.

తెలుగు భాషా విశిష్టత

నా బాల్యం

మరుపురాని సన్నివేశాలు

మరువలేని అనుభూతులు

ఎంత చెప్పినా తక్కువే

అనిపిస్తుంది

నా బాల్యం

ఆడుకునే ఆటలు

మరువలేని స్నేహితులు

జీవితాన్ని బోధించిన గురువులు

మళ్ళీ రావాలనుకున్నా రాని

రోజులు ఇదే నా బాల్యం

సపావట్ బాలు

బీఎస్సీ(ఎం పిసి) 3 వ సంవత్సరం

మా ఊరు

అందమైన మా ఊరు

పచ్చని పైరులకు పేరు

పారుతున్న ఏరు కల్లాపు చల్లిన వాకిళ్ళు కల్మషం

లేని మనుషులు సీ

సుఖశాంతులకు మారుపేరు ఇదేమా ఊరు

తెలుగు భాషా దినోత్సవం

బాలు ప్రసాద్

బీఎస్సీ మూడవ సంవత్సరం

తెలుగు భాష మన మాతృభాష కాబట్టి తెలుగును మనం మరవరాదు. దేశభాషలం దు తెలుగు లెస్స అన్నారు అప్పట్లో శ్రీకృష్ణదేవరాయలు గారు కానీ ప్రస్తుతం భారతదేశం లో చాలామంది ప్రజలు తెలుగును మరిచిపోతున్నారు. చాలామంది మాతృభాష పదాలను ఆదరిస్తున్న సమయం లో చాలామంది మాతృభాషను వీడుతున్నారు. కాబట్టి అం దరూ కూడా భాషా ప్రాముఖ్యతను తెలుసుకోవాలి. తెలుగు భాష చాలామందికి వచ్చిన భాష అదే విధంగా తెలుగు భాష ద్రవిడ భాషకు చెందింది. ప్రపంచ భాషలలో తెలుగు లిపి రెండవ స్థానంలో ఉంది. తెలుగు అం టే అమ్మతనం పుట్టిపడుతుంది. ఇతర దేశాల ప్రజలు సైతం వచ్చి మన భాషను ఎం తో ఉత్సాహం గా నేర్చుకుంటున్నారు. కానీ ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రాలలో మాత్రం తెలుగును చులకనగా చూస్తున్నారు. తెలుగులోని కమ్మదనం చాలామందికి తెలియదు తెలుగు తేనె పలుకుల వం టిది దాని మధురం దానిని మాట్లాడే ప్రజలకు మాత్రమే తెలుస్తుంది. అటువంటి తెలుగును మనం మరవకుండా ఉండాలి. మన భాష చాలా ఇతర రాష్ట్రాలలో కూడా ఒక బోధనా భాషగా ఉంటుంది. తెలుగు మన ప్రాచీన భాష కాబట్టి మనం మన మాతృభాషను గౌరవిద్దాం. మనం రోజువారి నిత్యజీవనంలో చాలా ఆంగ్ల పదాలు వచ్చి చేరాయి అయినా మనం గుర్తించడం లేదు మనం మన భాషా విధానం ఎప్పుడు ఒకే విధంగా ఉంటుంది కాబట్టి భాషను గౌరవిద్దాం. విదేశీయులు సైతం వచ్చి మన తెలుగు భాషను నేర్చుకుంటున్నారు కానీ మనం మన భాషను మరిచిపోతున్నాము. చాలా మండి కవులు, రచయితలు తెలుగులో అనేక గ్రంథాలను రచించడం జరిగింది. ఆ సాహిత్యాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని తెలుగుభాష ఔన్నత్యాన్ని పెంపొందించాల్సిన బాధ్యత మనపైనా ఉంది.

తెలుగు భాషా దినోత్సవం

సపావట్ బాలు

బిఎస్సీ(ఎం పిసి) 3 వ సంవత్సరం

ఆదర్శం

ఓడిపోవడం నాకు ఆదర్శం
ఓడిపోయినందుకు కాదు
గెలుపు అనే మార్గాన్ని చూపినందుకు.

అద్భుతం

ఆహా ఆహా ఎంత అద్భుతంగా ఉందో
పువ్వు మీద తేనెటీగలు మకరందాన్ని గ్రహిస్తూ ఉంటే
ఎంత అద్భుతంగా ఉందో
మా గురువు గారు పాఠం చెబుతూ ఉంటే
పిల్లలు ఎంత చక్కగా కూర్చున్నారో...

మాటలు

మేకులై సూదులై బాణాలై
బాధించకూడదు

మాటలు

ఎదుటి వారి బాధల్ని భయాల్ని
పోగొట్టేలా ఉండాలి.

మాతృత్వం మరిచి...

గర్భ శోకాన్ని
గుండె శోకాన్ని
రెండింటినీ

సమానంగా భరించేది

ఆడపిల్ల ఒక్కరే!!

ఈ దేశం లో

కూతుర్లను ప్రేమిస్తే చంపే

తల్లిదండ్రులున్నారు కానీ

కొడుకులు మానభంగాలు చేస్తే
చంపే తల్లిదండ్రులు ఎందుకులేరు?

ఆడవాళ్లను చూడగానే

మాతృత్వం గుర్తుకొస్తే

స్త్రీ మానం.... మరో ప్రాణానికి జన్మ

అని ఆలోచిస్తే

ఈ మానభంగాలు

అత్యాచారాలు ఉండవు

మనిషి జీవితం

మనిషి జీవితంలో

తాను బతికిన గొప్ప స్థానం

గర్భం లో ఉన్న తొమ్మిది నెలలు

ఎందుకంటే

అక్కడ ఏ మనిషి తప్పు చేయడు

ఎంత చీకటి ఉన్నా

భయం వేయదు

దేని మీద ఆశ ఉండదు

ఎప్పుడూ ప్రశాంతంగా ఉండేది కూడా

తల్లి గర్భంలో మాత్రమే

అందుకే మనిషి చూసిన గుడి

తల్లి గర్భం

మనిషి చూసిన దైవం

తల్లి ప్రేమ .

కాలం పోకడ (కథ)

కె. మునికుమార్ గౌడ్

బీఎస్సీ (ఎం పిసిఎస్) రెండో సంవత్సరం

రెండున్నర ఏళ్ళు కావస్తోంది సూర్య తన డిగ్రీ పూర్తి చేసి, ఇంకా ప్రభుత్వ ఉద్యోగం కోసం పరీక్షలు రాస్తున్నాడు. తనతో పాటు చదువుకున్న మిత్రులు అంతా జీవితంలో చిన్నగా సెటిల్ అవుతున్నారు. అప్పుడు దసరా సినిమా రిలీజ్ అయింది. అప్పుడు సూర్య తన ఫ్రెండ్ త్రివేదికి ఫోన్ చేసి సినిమాకి వెళ్ళాం రమ్మని చెబుతాడు సరే అని ఇద్దరు కలిసి సినిమాకి వెళ్ళారు. సినిమా మధ్యలో త్రివేదికి ఏదో ఫోన్ వస్తుంది, బయటికి వెళ్ళి ఫోన్ మాట్లాడి వస్తాడు కానీ తన ముఖంలో ఏదో బాధని గమనిస్తాడు. సూర్య ఏంటి అని అడిగితే ఏం లేదు అని చెప్పాడు ఇంతలో సినిమా అయిపోతుంది. ఇద్దరు కలిసి బయటికి వచ్చి ఇంటికి బండ్ల దిమ్మద వెళుతున్నారు. త్రివేది బండ్ల దిమ్మద చైప్ చేస్తున్నాడు, సడన్గా లారీకి డ్రీక్వోట్టబోతాడు కొద్దిలో ప్రమాదం తప్పింది బండ్ల దిమ్మద ఒకచోట ఆపి, ఏమైదిరా ఇందాక ఫోన్ వచ్చినప్పటి నుండి నీ ఫోన్లో ఏదో బాధ కనిపిస్తుంది అని త్రివేదిని సూర్య అడుగుతాడు. అప్పుడు త్రివేది నా బాధకు కారణం చెప్పాలి అంటే హైదరాబాద్లో నేను జాబ్ చేస్తున్నప్పుడు జరిగిన ఒక సంఘటన చెప్పాలి రా అని చెప్పి సాగాడు. నేను డిగ్రీలో సబ్జెక్టులు పాస్ అవ్వ కపోవడం తో ఖాళీగా ఉండటం ఎందుకని హైదరాబాద్లో మనోజ్ గాడితో కలిసి రూమ్మో ఉంటూ జాబ్ చేస్తున్న రోజులవి. నేను చేస్తున్న బీపీఓ జాబ్ వదిలేసి అప్పుడే కొత్తగా హెచ్చిఎఫ్సీ లో జాబ్ లో జాయిన్ అయ్యా చాలా తక్కువ రోజుల్లోనే అక్కడి ఉన్నవారు అంత నాకు చాలా క్లోజ్ అయిపోయారు. అందులో మరీ ముఖ్యంగా అక్కడ ఉన్న అమ్మాయిలు చాలా క్లోజ్ అయ్యారు. వాళ్ళు తెచ్చుకున్న లంచ్ బాక్స్ కూడా నాకే ఇచ్చి తినమనేవారు ఇలా రోజులు గడుస్తున్నాయి అప్పుడు నా లైఫ్ లో ఒక అద్భుతం జరిగింది. కొత్తగా మా ఆఫీసులో ఒక అమ్మాయి చేరింది చూడడానికి కొంచెం పొట్టిగా ఉన్న స్వర్ణం నుంచి దిగివచ్చిన అప్ప రసలా ఉంది తన పేరు ప్రవళిక వాళ్ళది కడప అని ఆఫీసులో అందరూ అనుకుంటే నేను విన్నాను. నాలో ఏదో కుతూహలం మొదలైంది తనది నా పక్క క్యాబిన్ సిస్టంలో ఏదో ప్రాబ్లం వచ్చినన్ను అడిగింది అదే ఆమెను నేను మొదటిసారిగా దగ్గరగా చూడటం, చూసిన వెంటనే ఆమె ప్రేమలో పడిపోయాను ఆమె కంటి చూపులో ఏదో మ్యాజిక్ ఉంది. తన స్మైల్ లో ఏదో స్పార్క్ ఉంది నేను అలానే చూస్తూ ఉండిపోయాను. హే నిన్నే అని తను నా భుజం మీద తాకింది ఒక్కసారిగా నేను తేరుకొని ప్రాబ్లం చూసి సరి చేశాను ఇలా ఆమెను చూస్తూనే చాలా రోజులు అయిపోయాయి ఆఫీసులో నాకు కొన్ని రోజుల తర్వాత తన మొబైల్ నెంబర్ నాకు ఇచ్చింది. ఇలా చిన్నగా వాట్సాప్ లో చాటింగ్ అప్పుడప్పుడు కాల్స్ కూడా చేసుకునే వాళ్ళం తనతో చాటింగ్ చేస్తుంటే టైం కూడా తెలిసేది కాదు నాకు ఒక్కోసారి అయితే అర్ధరాత్రి 12 గం టల వరకు చాటింగ్ చేసేవాళ్ళ కొన్ని రోజులకి మా ఇద్దరి మధ్య స్నేహం బలపడింది. ఇలా కొన్ని రోజులు జరిగిన తర్వాత ఒకరోజు వాట్సాప్ లో తనతో నేను తనని ప్రేమిస్తున్నానని చెప్పాను తను రెండు రోజులు తర్వాత ఒక స్పెషల్ డే ఉంది ఆ రోజున ఒపీనియన్

చెప్పాను అం ది సరే అని నేను ఊరుకున్నాను ఆరోజు రానే వచ్చింది. ప్రవళిక ఫోన్ చేసి ట్యాంక్ బండ్ దగ్గర ఉన్న ఒక రెస్టారెంట్ కి రమ్మని చెప్పింది, తను ఏం చెబుతుందో అని నేను చాలా టెన్షన్ గా లోలోపల చాలా టెన్షన్ పడుతున్నాను నీటుగా రెడీ అయి ఆ చోటికి వెళ్లాను ప్రవళికతో పాటు తన ఫ్రెండ్స్ కూడా ఉన్నారు. అప్పుడే తెలిసింది ఆ రోజు తన పుట్టినరోజు అని అప్పుడు నన్ను పక్కకు పిలిచి కొంత డబ్బులు ఇచ్చి నన్ను బిల్ పే చేయమని చెప్పింది. ఎం దుకిలా చెప్పాను? అని అడిగితే నా ఫ్రెండ్స్ కి మా ఆయన బిల్ కడతారు అని చెప్పాను నువ్వు ఏమో నార్మల్గా వచ్చి ఉంటావు అం దుకే మనీ ఇస్తున్నాను అని చెప్పింది నేను సరే అన్నాను తర్వాత మనం పెళ్లి చేసుకుందాం అని అం ది ప్రవళిక నాకు ఒకవైపు సంతోషంగా ఉన్న నీకు ఒకటి చెప్పాలి అన్నాను ఏం టి అని అడిగింది నేను మీ కులం కాదు అని చెప్పాను అయినా నాకు పరవాలేదు అని చెప్పింది. నాకు చాలా సంతోషం వేసింది. అలా తన పుట్టినరోజు మా ప్రేమ ప్రయాణం మొదలైంది అప్ప టినుంచి మేము ఇద్దరం చాలా గాఢంగా ప్రేమించుకుంటున్నాం. పార్కులకి పబ్బులకి సినిమాలకి అన్నిచోట్ల తిరిగే వాళ్ళం నన్ను తన ఫ్రెండ్ కి పరిచయం చేసింది. అప్పుడే తనకి ఇంట్లో పెళ్లి సంబం ధాలు చూస్తున్నారు అని ఫోన్ చేసి ఇంటికి రమ్మన్నారని చెప్పింది. అయినా తను ఇంటికి వెళ్ళను, ఇంటికి వెళ్లే పెళ్లి చేసేస్తారు అని హైదరాబాదులో ఉంది నేను నిన్నే పెళ్లి చేసుకుంటానని చెప్పింది. కొన్ని రోజుల తర్వాత నేను ఆఫీసులో బిజీగా ఉన్న సడన్గా తన దగ్గర నుంచి ఫోన్ వచ్చింది హెల్త్ బాగాలేదు హాస్పిటల్లో ఉన్నాను అని. నేను వెంటనే హాస్పిటల్ కి వెళ్ళిపోయాను తనకి వైరల్ ఫీవర్ వచ్చింది. అప్పుడే తన ఫ్రెండ్ ఫోన్ చేస్తే మా అమ్మ లాగా చూసుకుంటున్నాడే అని చెప్పగా ఒక్కసారిగా నా కంటిలో నీరు తిరిగాయి. కొన్ని రోజులకు తన ఆరోగ్యం కుదుటపడింది తర్వాత కొన్ని రోజులు మేము బాగానే ఉన్నాం. ఏమైందో ఏమో కానీ తర్వాత నాతో మాట్లాడటం ఆపేసింది ఫోను కూడా చేయట్లేదు నాకు డిగ్రీ కంప్లీట్ అవ్వలేదు అని తెలిసి కూడా నన్ను ఎం తో ఎం కర్రేజ్ చేసి త్వరగా సెటిల్ అయితే పెళ్లి చేసుకుందాం అన్న అమ్మాయి ఇలా ఎం దుకు ప్రవర్తిస్తుందో నాకు తెలియలేదు. తర్వాత ఒకరోజు నేనే వెళ్లి తనను కలిసినప్పుడు తను నన్ను ప్రేమించట్లేదు అని చెప్పేసరికి నా గుండె ఆగినంత పని అయింది ఇలా జరిగిన తనమీద ప్రేమ నాకు తగ్గలేదు ఆ బాధతో నేను జాబ్ వదిలేసి ఈ గుంటూరు వచ్చాను. సూర్యమరి ఇప్పుడు ఎం దుకురా బాధపడుతున్నావు అని త్రివేది అడిగితే ఇంతకుముందు మనం హాల్లో ఉన్నప్పుడు ఫోన్ చేసింది తన ఫ్రెండు రా ఏం చెప్పింది రా అని సూర్య అడిగితే, సినిమాలో చూసినట్టుగా ఒకరితో ప్రేమ ఇంట్లో చూసిన వాళ్ళతో పెళ్లి అనే సంఘటనలను చూసి జాలిపడే వాళ్ళు కానీ అది నిజంగా నా జీవితంలో జరుగుతుంది అనుకోలేదురా అని చెప్పూ, తన కంటి నుంచి వచ్చే కన్నీరును తుడుచుకున్నాడు త్రివేది నన్ను ఎం తో గాఢంగా ప్రేమించాను అని చెప్పిన తను ఇప్పుడు ఇంటిలో చూసిన వాడిని పెళ్లి చేసుకుంటుంది అం టారా.. ఇప్పుడు తన ఫ్రెండ్ చెప్పింది అదేరా. ప్రేమించి మోసం చేయకండి మోసం చేసే వాళ్ళు ప్రేమించకండి తెగించే ముందు ముగించేదాకా నిలబడాలి అని గుర్తించుకోవాలి.

మాన పరిచయం (కథ)

జి. గణేశ్

బీఎస్సీ (ఎం పిసిఎస్) రెండో సంవత్సరం

వైజాగ్ లో పుట్టి పెరిగిన అర్జున్ ప్రతిరోజు స్కూల్ అయిపోగానే సాయం త్రం అలా సముద్రం దగ్గరికి వెళ్ళి అక్కడి అలలను తన కాళ్ళతో తాకుతూ, తనవైపే చూస్తున్నట్టుగా ఉండే చం దమామను చూస్తూ, తన అనుమతి లేకుండానే తనని తాకుతూ వెళ్ళే గాలిని ఆస్వాదిస్తూ, ప్రకృతి కన్నా అం దమైనది ఏముంటుంది అని ఆలోచనతో ఆ వాతావరణన్ని ఆస్వాదిస్తూ ఉండేవాడు. ప్రతిరోజూ తన సైకిల్ పై తన స్నేహితులైన వివేక్, హర్షలతో కలిసి స్కూల్ కి వెళ్ళేవాడు. చిన్నప్పటి నుండి కలిసి ఉండడం వల్ల చాలా చనువుతో ఉండేవారు. అర్జున్ కి చిన్నప్పటినుండి చిత్రాలు గీయడం అలవాటు తన ఆలోచనలను అన్నింటినీ చిత్రరూపం లో భద్రపరిచేవాడు క్రమంగా డ్రాయింగ్ తన జీవితంలో భాగమైపోయింది. అర్జున్ కి చిన్నప్పటినుండి నాన్న అంటే భయం, బహుశా వాళ్ళ నాన్న పై అత్యంత ఇష్టం వల్ల వచ్చిందేమో. చదువు అం తగా చదవక పోయినా ఏది తప్పు ఒప్పు అనే విషయం పై కచ్చితమైన అవగాహన ఉండేది. చూస్తుండగానే తన పదవ తరగతి పూర్తైంది. పై చదువుల కొరకు వేరే దగ్గరకు వెళ్ళలన్నా కూడా తనకు ఇష్టమైన వైజాగ్ ను విడిచి ఉండలేక ఇంటర్మీడియట్ అక్కడే జాయిన్ అయ్యాడు. తన స్నేహితులం దరు కూడా ఒకే కాలేజీ లో జాయిన్ అయ్యారు. మిత్ర కన్నులతోనే మాట్లాడుతుంది. తను చాలా నెమ్మదైంది. ఏ విషయమైనా బయటకు ఎక్కువగా వ్యక్తపరచదు. తను ఎక్కువగా గడిపే ప్రదేశం ఇల్లు మాత్రమే. బాహ్య ప్రపంచాన్ని ఎక్కువగా చూడదు. తను ఉన్న దగ్గరే తన సంతోషాన్ని వెతుక్కుంటుంది. ప్రకృతి లాగానే ఎంత నిర్మలం గా ఉంటుందో అంత కంటే ఎక్కువ కఠినంగా ఉంటుంది. తను కూడా అర్జున్ చదివే కాలేజీ లోనే చేరింది. కాలేజీ ఇల్లు తప్ప వేరే ప్రదేశానికి ఆమెకు దారి తెలియదు. తన ప్రయాణం అలా సాగుతుంది. అర్జున్ ఒక రోజు మిత్రని చూశాడు. తను అం దరికన్నా భిన్నం గా ఉన్నా విషయాన్ని గ్రహించాడు. ఆమెతో మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నం చేసేవాడు కానీ ఆగిపోయేవాడు. రోజూ తనని చూస్తూ ఉండేవాడు కానీ తను మాత్రం అతనిచూ సేదీకాదు. తెలియకుండాదే మిత్ర పై ప్రేమ పెంచుకున్నాడు. తన పుస్తకంలో మిత్రచిత్రాన్ని, ఆమెతో చెప్పాలనుకున్న విషయాన్ని మనసులో పదిలం గా దాచుకున్నాడు. తనతో మాట్లాడే సమయం కోసం ఎదురుచూస్తున్నాడు. మిత్ర కూడా అర్జున్ చూస్తున్న విషయాన్ని గమనించింది. అలా ఇద్దరు కళ్ళతోనే మాట్లాడుకునేవారు. మిత్రకి కూడా అర్జున్ పై మంచి అభిప్రాయం ఏర్పడింది కానీ మాట్లాడేదికాదు. అర్జున్ మిత్ర పై ఉన్న విషయాన్ని తన స్నేహితులతో చెప్పేవాడు. వాళ్ళు కూడా

వారిద్దరిని ఎలాగైనా కలపాలనే ప్రయత్నం చేసేవారు. మిత్రని తను ఎం తగా ప్రేమిస్తున్నాడో ఉత్తరం రాశాడు, కానీ మిత్రకి ఇద్దామంటే భయం తను ఎక్కడ కాదం టుందో అని. ఇంటర్మిడియట్ పరీక్షలు పూర్తయ్యాయి ఎం త కాలమైనా అర్జున్ తన ప్రేమను చెప్ప లేదు. పరీక్షలు అయిపోగానే మిత్ర వాళ్ళ అమ్మమ్మ ఇంటికి వెళ్ళింది. అర్జున్ కి మిత్ర ఎక్కడికి వెళ్ళిందో తెలియదు. మిత్ర వాళ్ళ నాన్నని అడుగుదాం అన్నా దైర్యం చాలేది కాదు. ఒకరోజు అడగ్గా తను వాళ్ళ అమ్మమ్మ దగ్గర ఉందని అక్కడి నుండే కాలేజీకి వెళ్ళుందని వాళ్ళ నాన్న చెప్పాడు. అలా తన కోసం ఎదురుచూ స్తూ సంవత్సరం గడిచింది. తను ఎప్పు టికైనా తిరిగివస్తుందని తానపై ఇష్టాన్ని వ్య క్తపరచాలని తన జ్ఞాపకాలతోనే ఉండేవాడు. ఆ రోజు రానే వచ్చింది. మిత్ర ఊళ్ళోకి వచ్చిందనే విషయాన్ని తన స్నేహితుల ద్వారా తెలుసుకున్నాడు. తను పట్టరాని సంతోషంతో ఉన్నాడు. తనని చూ డాలనే ఆరాటంతో హడావిడిగా మిత్ర ఇంటికి వెళ్ళాడు. మిత్ర తనని చూ సి ఎలా ఉన్నావు అర్జున్ అని తానే మొదటగా మాట్లాడింది, కాసేపు అలా వారి మధ్యన ముచ్చ టసాగింది. కొన్ని రోజులు గడిచాయి. ఒక రోజుయి అర్జున్ స్నేహితులు ఇంకా ఎప్పుడు చెపుతావు తనపై ఉన్న ఇష్టాన్ని ఇన్ని రోజులుగా నీలోనే దాచుకుని భాడపడ్డావు. ఇప్పుడు చెప్పు అని అన్నారు. అర్జున్ అప్పుడు తన స్నేహితులతో ప్రేమించడం అం దరు చేస్తారు కానీ దాన్ని అం దరు వ్య క్తపరచలేరు. ఒకవెళ నేను చెప్పినా కూడా మిత్ర నా మీద ఇష్టం లేదని అం టుందేమో అని... అలా అం టే మాత్రం నేను తట్టుకోలేనని అన్నాడు. మిత్ర నుండి ఆ మాట వస్తుందనే భయం అర్జున్ ను ఇన్నాళ్ళు ఆపింది. మరుసటి రోజు మిత్ర నేను రేపు వెళ్ళున్నా అని చెప్పింది. మిత్రకి కూడా అర్జున్ పై ఇష్టం ఉంది కానీ చెప్ప లేక ఆగిపోయింది. ఆ రోజు మొత్తం దిగులుతో ఇంట్లోనే ఉండిపోయాడు. మిత్ర వెళుతుంది అని తెలిసినా తను ఇక ఎప్పుడు వస్తుందో అనుకుంటూ బాధ పడ్డాడు. సాయం త్రం ఒక్కడే సముద్రపు తీరాన కూర్చున్నాడు. ఎప్పుడూ సముద్రాన్ని చూ స్తూ ప్రశాంతంగా ఆస్వాదిస్తూ సంతోషంగా ఉండే అర్జున్ దిగులుతో ఉన్నాడు. మిత్ర అర్జున్ దగ్గరికొచ్చింది అర్జున్ తనని చూ సి కంటనిండా వచ్చే నీటిని ఆపుకుని మూగబోయిన గొంతుతో నువ్వు ఇంకా వెళ్ళలేదా అని అడిగాడు. మిత్ర నేను చిన్నపటినుండి ఇంత అర్జున్ ఇష్టాన్ని బాధని బయటికి చెప్ప లేను. నువ్వు ప్రతిసారి నా కోసం చూ స్తూ నా పక్కన నిల్చున్నావు. ప్రతిసారి నువ్వు చెప్పాలనుకున్న మాట నాకు వినిపించింది. ఇప్పుడూ నీ ముందే నిల్చున్న నీకోసం, నీపై ఉన్న ఇష్టం గురించి నన్ను చూ స్తుంటే తెలియట్లేదా! అని గట్టిగా ఏడ్చేసింది. “జీవితంలో పరిచయాలు సహజమే కానీ కొందరే మనసుకు దగ్గరవుతారు, నచ్చుతారు వారి దగ్గరే మనం ఆగిపోతాం.”

బలగం సినిమా సమీక్ష

జి. గణేశ్

బీఎస్సీ (ఎం పిసిఎస్) రెండో సంవత్సరం

బంధు మిత్రులే నా బలం ఈ సమాజమే నా బలగం అంటూ నటుడు వేణు దర్శకత్వం లో ప్రేయదర్శి, కావ్య కల్యాణ్ రామ్ జంటగా వచ్చిన సినిమా 'బలగం'. ఈ సినిమాని హార్టిత్ రెడ్డి, హన్సిత నిర్మించారు. ప్రతి ఒక్కరూ కుటుంబ సమేతంగా చూసేవిధంగా ఈ సినిమా తీయడం జరిగింది. ఈ సినిమా ప్రతి ఒక్కరి మనసును కదిలించేలా ఉంటుంది. ఈ సినిమాలోని పాటలలో అద్భుతమైన పల్లెటూరి ప్రకృతిని అలాగే అనుబంధాలను మరియు భాద్యతలను చూపించారు. బలగం సినిమా ప్రతి మనిషి తెలుసుకోవలసిన బాధ్యతలను తెలియజేసింది. ఈ సినిమాలోని కథ తెలంగాణలో ఓ మారుమూల పల్లెలో జరిగే ఒకానొక సంఘటన. కథానాయకుడు సాయిలు ఓ నిరుద్యోగి. సాయిలు వాళ్ళ ఇంటి పెద్ద మరణం చుట్టూ సాగే కుటుంబ కథ ఇది. మన కుటుంబ అనుబంధాల్లోని బలాన్ని నమ్మకాన్ని ఆచారాల్ని అత్యంత సహజంగా ఆవిష్కరిస్తుంది. మన రోజువారీ సంస్కృతి, మూలాలలోనే మనసుల్ని కదిలించే ఎన్నో కథలున్నాయని ఈ చిత్రం చాటి చెబుతుంది. తెలంగాణలోని చావు చుట్టూ జరిగే తాతాంగాన్ని పక్కాగా ఆవిష్కరిస్తూనే, ఓ కుటుంబం లోని సంఘర్షణని అం దరికి కనెక్ట్ అయ్యేలా సినిమా తెరకెక్కించారు దర్శకుడు. మనిషి తన జీవితంలో డబ్బుకోసం ఎంతో కష్టపడుతున్నాడు. ఆ డబ్బు ఎక్కువ అవ్వడం తో ఎదుటి వారిని చులకనగా చూసే స్థాయికి వచ్చాడు. రోజురోజుకి ఈ సమాజంలో అనుబంధాలు కనుమరుగవుతున్నాయి. ఈ సినిమాలో ఇరవైయేళ్ల కిందట ఏం జరిగింది, చిన్న చిన్న విషయాల్ మఱుల్ని ఎలా దూరం చేశాయో, ఇద్దరి మధ్య అహం కుటుంబం లోఎలాంటి సంఘర్షణకి దారి తీస్తుందో ఆసక్తికరంగా చూపించారు. పల్లె యాసలో మరియు వారిమాటల్లో ఊరి మీద ఉన్న ప్రేమ ఎంతో అద్భుతంగా చిత్రీకరించడం జరిగింది. ఒగ్గు కథను ఈ సినిమాలో ప్రదర్శించిన తీరు బాగుంది. అన్న చెల్లెళ్ళ మధ్య అనుబంధాన్ని, కుటుంబ నేపథ్యం లో భావోద్వేగాల్ని ఎంతో అద్భుతంగా చిత్రించారు. బలం అంటే శారీరక శక్తి కాదు మనం ఆపదలో ఉన్నప్పుడు ఆదుకునే మన కుటుంబమే మన బలం బలగం. అన్న విషయాన్ని ఈ చిత్రం ద్వారా చూపెట్టారు. సంక్షిప్త కథ: కొమురయ్య మనుమడు సాయిలు పెళ్ళికి సిద్ధమవుతాడు. రెండు రోజుల్లో నిశ్చితార్థం అనగా ...అతని తాత చనిపోతాడు. అప్పటికే సాయిలు అప్పుల్లో మునిగిపోతాడు. వరపూజ రోజున పది లక్షల కట్నం వస్తే అప్పు తిరుద్దామని ఆశ పడిన అతడికి నిరాశే మిగులుతుంది. చావు ఇంట్లో జరిగిన గొడవ కారణంగా ఆ పెళ్ళి కూడా రద్దవుతుంది. తన తాతయ్య భౌతిక కాయం చూడటానికి వచ్చిన మేనత్త కూతురు సంధ్యను చూసి ప్రేమలో పడుతాడు సాయిలు. సంధ్య తండ్రికి చాలా ఆస్తి ఉందని తెలిసి ఎలాగైనా సంధ్యను ప్రేమించి, పెళ్ళి చేసుకుని అప్పు తీర్చేద్దామని ఆలోచన చేస్తాడు. అందుకు చనిపోయిన తనతాతను కూడా వాడుకున్నాడు. ముగింపు: కథ పాత్రల పరంగా ఎలాంటి వంకపెట్టలేని పనితీరు కనిబర్చారు దర్శకుడు వేణు. తెలంగాణ బ్యాక్ డ్రాప్ లో, యాసలో వచ్చిన ఈ చిత్రంలో కొన్ని నేటివిటీ అంశాలు చాలా బాగున్నాయి. సహజమైన చిత్రాల్లో ఒకటిగా ఈ బలగం సినిమా నిలిచిపోయింది. ఈ సినిమాలో అనుబంధాలు ప్రేమ గురించి ఎంతో అద్భుతంగా చిత్రీకరించారు. మానవీయ విలువలు మరియు భావోద్వేగాలను అన్వేషించటం ఒక వ్యక్తి మరణంతో ముడిపెట్టడం అనేది చాలా గొప్ప ఆలోచన.

ఆవేదన (లేఖ)

జి. గౌతమి

బీఎస్సీ ఎపిసిఎస్ రెండో సంవత్సరం

కన్న కూతురు తన మనసులోని బాధను ఆవేదనను తన తండ్రికి చెప్పే దైర్యం లేక ఎదురుగా నిలబడే దైర్యం చాలక మనసంతా కన్నీటితో నిండిన బాధతో రాస్తున్న చివరి లేఖ. పూజనీయులైన నాన్నగారికి మీ కుమార్తె నమస్కరించి రాయునది ఏమనగా! నేను మీతో ఎంతో మాట్లాడాలని మీకు ఎప్పు టినుంచో నా మనసులోని బాధని ఆవేదనను ఎదురుగా నిలబడి చెప్పాలని మీరు నాకు ఆ అవకాశం ఎప్పుడూ ఇవ్వ లేదు. ఎం తసేపు మీ గురించి మీరు ఆలోచించుకున్నారే గాని పిల్లల గురించి గానీ కుటుంబ భావితరాల గురించి గానీ వారి ఇష్టా ఇష్టాలు ఏం టి అని తెలుసుకోలేకపోయారు. మన పరిస్థితి చూ సీ మీ ఎదుట నిలబడే దైర్యం చేయలేక మీతో నా బాధను చెప్పుకోలేక ఈ విధంగా ఉత్తరం రాస్తున్నాను. ఇది చదివైనా మీరు మారతారేమోనని మిగిలిన పిల్లల భవిష్యత్తుని ఒక మంచి మార్గంలోనైనా తీర్చిదిద్దుతారని ఆశిస్తున్నాను. పిల్లలకు తల్లిదండ్రుల అవసరం చాలా ముఖ్యం పిల్లల కోసం తల్లిదండ్రులు ఎన్నో కష్టాలను ఎదుర్కొంటారు వాళ్ల సంతోషం కోసం మీ సంతోషాలని త్యాగం చేస్తారు. కుటుంబం అనేది ఒక బం డి లాంటిది అం దులో తల్లి తండ్రి రెండు చక్రాలు లాంటివారు అం దులోని ఏ ఒక్క చక్రం విరిగిపోయిన ఇంకా బం డి ముందుకు సాగడం చాలా కష్టం కానీ నా జీవితంలో అమ్మ చనిపోయిన దగ్గర నుండి ఈ ఇల్లు నరకప్రాయం అయింది. నా సమస్యలను చెప్పుకోలేక చావలేక బ్రతుకుతున్నాను. ఇన్నాళ్లు అమ్మలేదని అమ్మలేని లోటును నువ్వైనా తీరుస్తావని ఎదురు చూ శాను కానీ నా ఆశ నిరాశగానే మిగిలిపోయింది. మారతావని ఆశ చచ్చిపోయింది. తల్లి లేకపోయినా తండ్రి అయినా సరిగ్గా మమ్మల్ని చూ స్తాడని నమ్మకంతో ఇన్నాళ్లు బ్రతుకుతున్నాను కానీ ఆ అదృ ష్టం కూడా లేదు మాకు మా భవిష్యత్తు ఎలా ఉంటుందో కూడా తెలియనంతగా మారిపోయావు, ఏదైనా బాధ కలిగితే చెప్పుకోవడానికి అమ్మ లేదు ఎం దుకంటే అమ్మ చనిపోయిన తర్వాత నువ్వు మమ్మల్ని పట్టించుకోవడం మానేశావు, తాగుడికి బానిస అయ్యావు ఎక్కువగా ప్రేమించిన వాళ్ళు చనిపోతే ఆ లోటు తీరలేనిది కానీ ఆ బాధని మర్చిపోవడానికి మీరు తాగుడే మార్గం అని ఎం చుకున్నారు. దానివల్ల మిమ్మల్ని నమ్ముకుని ఉన్న వాళ్ళు ఏమవుతారో వాళ్ళ జీవితాలు ఎలా ఉంటాయో అని మాత్రం మీరు

ఆలోచించలేదు ఆలోచించే పరిస్థితిని కూడా మీరు దాటిపోయారు. మేము
 తిన్నామా, ఉన్నామా అని కూడా చూడలేనంతగా మారావు తల్లి లేకపోయినా తల్లేని లోటు
 తీరుస్తావని ఆశతో ఇన్నాళ్లు బ్రతికాను కానీ ఆ ఆశ కూడా ఇప్పుడు చచ్చిపోయింది. అలా అని
 మిమ్మల్ని నేను వదులుకోలేను, వదిలి నేను ఉండలేను. ఆడపిల్లగా పుట్టినందుకూ తల్లి తండ్రి
 మీద, పెళ్లి అయినంక భర్త మీదా, పిల్లలు పుట్టాక కొడుకు మీద ఇలా ఎవరో ఒకరి మీద ఆధార
 పడవలసిందే కదా! అమ్మలేని లోటు ఎం త బాధాకరమో నాకు తెలుసు కానీ, మీకు ఏదైనా
 జరిగిన అంతకన్నా ఎక్కువగా మేము బాధపడ పడవలసిందే కదా. తాగుడే అన్ని సమస్యలకు
 పరిష్కారం అనుకుంటే ఈ లోకంలో అం దరూ అదే మార్గాన్ని ఎన్నుకుంటారు, మిమ్మల్ని
 మార్చాలని నేను ఎన్ని విధాలుగా ప్రయత్నించినా సాధ్యం కాలేదు మీరు మారలేదు. నాకు
 ఊహ తెలిసినప్పటి నుండి మన కుటుంబం ఎంతో సంతోషంగా ఉండేది. నేను అమ్మతో గడిపిన
 క్షణాలు కూడా నాకు సరిగ్గా జ్ఞాపకం లేదు. నేను నా చిన్నతనంలోనే అమ్మను కోల్పోయాను.
 అమ్మను కోల్పోయిన సంవత్సరంలోనే మీరు రెండో పెళ్లి చేసుకున్నారు కానీ అది మాకు
 ఇష్టమూ లేదా అని మీరు ఆలోచించకుండానే మీరు నిర్ణయం తీసుకున్నారు. పోనీ ఆ అమ్మ
 అయిన మమ్మల్ని ప్రేమగా చూసుకుంటుందేమోనని ఆశపడ్డాను ఆ అమ్మ ప్రేమ కూడా నాకు
 ఎక్కువ రోజులు దక్కలేదు. ఎంతైనా సవతి తల్లి ప్రేమ వాళ్ళ పిల్లల మీద ఉంటుంది కదా అం
 దుకేనేమో మమ్మల్ని దూరం పెట్టింది. అప్పుడు కూడా మేము మా బాధను చెప్పాలని
 ప్రయత్నించిన కూడా ఆ అవకాశం కూడా మీరు మాకు ఇవ్వలేదు ఆడడానికి ఓర్పు సహనం
 ఎంతో అవసరం కానీ ఆ రెండు కోల్పోయిన రోజున ఈ జీవితం ఎం దుకనే ప్రశ్న గా
 మిగిలిపోయింది ఆ సమయం లోనే తప్పుడు నిర్ణయాలు తీసుకునే పరిస్థితి వస్తుంది.
 ఇప్పుడున్న పరిస్థితి కూడా ఆ తప్పుడు నిర్ణయం తీసుకునేలా చేసింది కాదు చేసేలా మీరు
 చేశారు. కనీసం ఈ ఉత్తరం చదివైనా మీరు మారతారేమోనని అనుకుంటున్నాను మీరు మారితే
 నా ఆత్మ సంతోషిస్తుంది. నా జీవితంలో కాకుండా మీరు మిగతా వాళ్ళని ప్రేమగా వాళ్ళకు దగ్గరగా
 ఉండడానికి ప్రయత్నించండి కనీసం మీరు నా చావుతోనైనా నేను మిమ్మల్ని
 మార్చగలనేమోనని ఒక చిన్న ఆశ కానీ, ఎప్పటికైనా ఇంకో జన్మం టూ ఉంటే మీకు కూతురిగా
 పుట్టాలని కోరుతున్నాను అప్పుడైనా తల్లితండ్రుల ప్రేమను పొందాలని కోరుకుంటూ!
మీ కూతురు

हिन्दी विभाग



Hindi Department Activities

क्यों उदास हूँ मैं ?

क्यों उदास हूँ मैं ?
तलाश कर रही हूँ इस वजह को।
भ्रम रहे हैं बहुत वजह जेहन में,
धुन नहीं पा रही हूँ किसी एक वजह को।
दुंदने पर आई है एक और उदासी,
कि दुंदने पर भी नहीं मिल रही है वजह,
ओचते-ओचते फिर हुई मैं उदास।
फिर पता चला नाकामयाबी है इसकी वजह,
लेकिन क्यों हो रही हूँ मैं नाकामयाब ?
फिर पता चला चलत रहते पर चलने की वजह।
क्या है वो चलत शक्ता ?
ओचते-ओचते फिर हुई मैं उदास,
फिर पता चला कि सही योजना ना होना।
फिर आत्मविश्वास जागा।
अब मैं नहीं ओची हूँ उदास हो कर,
ओची हूँ तो खुला हो कर कि अब मैं क्या
शोजना बनाइ।

मेनाज अंजुम
बी.एस.सी. (एन.टी.
11 Year. सी.एस)

संस्कृत - विभागः



ब्रह्मचर्याश्रमः

- जि. अनूषा 2nd Year (B.Com.)

ब्रह्मचारी विद्याभ्यससमये गुरुकुलवासं कुर्यात् । सः अग्निकार्याचराणां, स्वाध्यायं, ब्रह्मचर्यपालनं, त्रिसन्ध्यास्नानं, भिक्षाप्राप्तोदनखादनं च कुर्यात् । सः गुरौ जीवति सति गुरुकुले आमरणनैष्ठिक - ब्रह्मचर्यमाचरेत् । गुरोरभावे गुरुपुत्रसन्निधौ तस्याप्यभावे सहाध्यायिना सह वसेत् । यदि नैष्ठिक ब्रह्मचर्यं नाभिलषति तर्हि ब्रह्मचारी गृहस्थाश्रमं स्वीकुर्यात् । ब्रह्मचारी जटी वा मुण्डो भवेत् । तस्य मेखला विद्येत् । सः इच्छामनुसृत्य अभीप्सिताश्रमं स्वीकुर्यात् । वानप्रस्थाश्रमं तु गृहस्थ एव स्वीकुर्यात् ।

गुरौ वसेऽग्निशुश्रूषा स्वाध्यायो व्रतमाचरणम् ।

त्रिकालस्नायिता भैक्ष्यं गुरौ प्राणान्तकी स्थितिः ॥

चतुराश्रमेषु प्रथमः आश्रमः ब्रह्मचर्याश्रमः । ब्रह्मचर्याश्रमे विद्याभ्यासं कुर्यादिति रघुवंशे बोधितम् । अत्र आश्रमधर्माः परोक्षतया बोधितम् । यथा

शैशवे ऽभ्यस्तविद्यानां यौवने विषयैषिणाम् ।

वार्धके मुनिवृत्तीनां योगेनान्ते तनुत्यजाम् ॥

संस्कृतभाषायां दिनचर्या

- आर्. सञ्जयकुमारः

B.B.A.II

1. जात ! त्वं कदा उत्तिष्ठसि ?
2. अहं प्रातः उत्तिष्ठामि ।
3. त्वं निद्रात् उत्थाय किं करोषि ?
4. अहं प्रथमं भगवत् प्रार्थनां करोमि ।
5. पुनः किं करिष्यसि ?
6. स्नानानन्तरं प्रातराशं करोमि । प्रातराशानन्तरं विद्यालयं गच्छामि ।
7. विद्यालयः कस्मिन् समये उद्घाट्यते ?
8. विद्यालयः दशवादनानन्तरं उद्घाट्यते ।
9. त्वं कदा विद्यालयात् गृहं प्रति आगच्छसि ?
10. अहं पञ्चवादनानन्तरं गृहं निवर्तयिष्यामि ।
11. विद्यालयात् प्रतिनिवृत्य किं करोषि ?
12. विद्यालयात् प्रतिनिवृत्य अनेकविधान् खेलान् खेलामि । खेलनान्तरं गृहं प्रतिनिवृत्य स्नानं करोमि ।
13. स्नानात् पश्चात् दुग्धं पिबामि ।
14. रात्र्यां कतिवादनपर्यन्तं त्वं पठसि ?
15. रात्र्यां दशवादनपर्यन्तम् अहं पठामि । तत् पश्चात् स्वपिमि (निद्रां गच्छामि) ।

कौटिल्यस्य अर्थशास्त्रम्

- पाण्डुः

M.P.C.S. III

नन्दराज्यं नाशयित्वा चन्द्रगुप्तं राजानमकरोत् चाणक्यः । तस्य चाणक्यस्यैव कौटिल्य इति नामान्तरमस्ति । तेन विरचितः अर्थशास्त्रं ग्रन्थः अधुना उपलभ्यमानेषु राजनीतिग्रन्थेषु प्राचीनतमः । अर्थशास्त्रमष्टादशसु विद्यासु अन्यतमम् ।

अङ्गानि वेदाश्चत्वारो मीमांसा न्यायविस्तरः ।
धर्मशास्त्रं पुराणञ्च विद्याह्येता चतुर्दश ॥

आयुर्वेदो धनुर्वेदो गान्धर्वश्चेति ते त्रयः ।
अर्थशास्त्रं चतुर्थञ्च विद्याह्यष्टादशैव ताः ॥

चत्वारो वेदाः, षड् वेदाङ्गानि, मीमांसा, न्यायं, धर्मशास्त्रम्, अष्टादश पुराणानि एते चतुर्दशविद्याः इत्युच्यन्ते । आयुर्वेदः, धनुर्वेदः, सङ्गीतम्, अर्थशास्त्रञ्चेति चतस्रः विद्याः । एवं विद्याः सर्वाः आहत्य अष्टादशसङ्ख्याकाः भवन्ति ।

"अर्थं नाम मनुष्याणां निवासभूमिः । तां भूमिं समुपार्ज्य कथं पालयेदिति बोधयति तदर्थशास्त्रमिति " कौटिल्यः अर्थशास्त्रस्य व्युत्पत्त्यर्थमकथयत् ।

"मनुष्याणां वृत्तिरर्थः मनुष्यवती भूमिरित्यर्थः । तस्याः पृथिव्याः लाभपालनोपायः शास्त्रम् अर्थशास्त्रमिति "

नराणां वृत्तिः अर्थः इत्युच्यते । भूमिः नाम मनुष्ययुक्ता भूमिः । तादृशभूमेः प्राप्तिः, पालनम् इत्यनयोः उपायः अर्थशास्त्रमित्युच्यते ।

श्रीः

संस्कृत सूक्तयः

-बी. सुन्दरसिंहः (MPCS-IIIYear)

1. अहिंसा तु मौनम् आत्मविनिग्रहश्च ।

Silence and self-control is non-violence.

2. न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते ।

There is undoubtedly nothing in this world as purifying as knowledge

3. रामो विग्रहवान् धर्मः ।

Rama is the embodiment of Dharma

4. वीरभोग्या वसुन्धरा ।

Only the valiant deserves to rule over this Earth

5. स्वातन्त्र्यं सर्वेषाम् अनश्वरो जन्माधिकारः ।

Freedom is an imperishable birth right of all.

6. जलमेव जीवनम् ।

Water is life

7. न स्त्रीरत्नसमं रत्नम् ।

There is no jewel like woman.

8. उद्यमेनैव सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।

Things are achieved by doing and not by desiring.

9. वन्दे मातरम् ।

I worship my motherland for she truly is my mother.

स्वामि भक्तिः

- हेमलता 2nd Year (MPC) BSc.

रामस्य राज्याभिषेकसमयः । सर्वत्र सन्तोषः । तदानीं सर्वेभ्यः पारितोशिकाणि दत्तानि भटाः बहवः आसन् । एकैकः अपि पारितोषिकं प्राप्तवान् ।

आञ्जनेयस्य पर्यायः आगतः । आञ्जनेयः राम समीपं आगतवान् । रामस्य पार्श्वे सीता आसीत् किल ? सा स्वकीयं कण्ठहारम् आञ्जनेयाय दत्तवती । आञ्जनेयः हारं स्वीकृत्य बहिः आगतवान् । एकं वृक्षं आरुह्य तत्र उपविष्टवान् । कण्ठहारस्य एकं मणिं स्वीकृतवान् । दन्तेन द्रंष्टवान् । तं मणिं अधः क्षिप्तवान् । अन्यं मणिं स्वीकृतवान् । दन्तेन पुनः द्रंष्टवान् । तं मणिं अपि अधः क्षिप्तवान् । एवम् एकैकशः मणिं अधः क्षिप्तवान् ।

तत्र एकः नागरिकः आगतः । नागरिकः एतत् सर्वं दृष्ट्वा आञ्जनेयं पृष्टवान् - "इदं किं करोति भवान् ?" इति ।

"मणिपरीक्षां करोमि " इति उक्तवान् आञ्जनेयः ।

"किं इति परीक्षां करोति ?" इति पृष्टवान् नागरिकः ।

"श्रीरामः मणिषु अस्ति वा इति परिषां करोति" इति उक्तवान् आञ्जनेयः ।

" एवं किमर्थं ?" इति पृष्टवान् नागरिकः ।

"यत्र श्रीरामः नास्ति तेन मणिना मम किं प्रयोजनम् ? सर्वे मणयः परीक्षिताः । एकस्मिन् मणौ अपि श्रीरामः नास्ति । अतः मणिन् क्षिपामि" इति उक्तवान् आञ्जनेयः ।

" सर्वत्र रामस्य अन्वेषणं करोमि किल भवान् ? भवतः शरीरे श्रीरामः अस्ति किम् ?" इति पुनः पृष्टवान् नागरिकः ।

" कुतः नास्ति ? पश्यतु तावत् " इति उक्त्वा आञ्जनेयः स्वस्य उरुम् भेदनं कृतवान् । आञ्जनेयस्य हृदये रामः सीतया सह हसन् अस्ति ।

श्रीः

वृक्षस्य महत्वम्

- जि. ज्योति

B.Z.C.S. – I Year

1. अहो! एषां वरं जन्म सर्वप्राण्युपजीवनम् ।

धन्या महीरुहा येभ्यो निराशा यान्ति नार्थिनः ॥

The life of trees is salutary which supports all others living beings. All the beings which approach the trees with desire don't return. Dejected and hence the trees are blessed.

2. निम्ब! त्वदीय कटुता यदि दाहहन्त्री

गायन्तु मूढमनुजास्तव दोषगाथाः ।

तप्तास्त एव तपनोपमपित्तापै

गास्यन्ति मित्रवर ! तावकगीतकानि ॥

O neem tree! Let the foolish people blame your bitterness, wit actually removes the affliction due to bile. But those distressed due to bile, which is similar heat of sun, having got cured from distress sing songs on your fraise.

3. मूलं भुजङ्गैः शिखरं प्लवङ्गैः, शाखा विहङ्गैः कुसुमानि भृङ्गैः ।

आसेव्यते दुष्टजनैः समस्तैः, न चन्दनं मुञ्चति शीतलत्वम् ॥

At the base there are serpents, at the top there are monkeys, branches with birds, flowers with bees, as all are situated on a sandal tree, similarly benevolence is the wealth of the noble.

आयुर्वेद - सूक्तयः

एम्. रविन्दरः

M.P.C.S. I YEAR

1. सर्वस्य गात्रस्य शिरः प्रधानम् ।

In the whole body the head is chief.

2. सर्वेन्द्रियाणां नयनं प्रधानम् ।

Of all the senses, sight is the chief.

3. षण्णां रसानां लवणं प्रधानम् ।

Of the six flavors salt is the chief.

4. शरीरमाद्यं खलु धर्मसाधनम् ।

The body is the chief instrument of doing good.

5. लंघनं परमौषधम् ।

Fasting is the best medicine.

6. भुक्त्वा शतपदं गच्छेत् ।

After eating, walk a hundred feet.

7. चिन्ता ज्वरो मनुष्याणाम् ।

Sorrow is the fever of men.

8. आहारे व्यवहारे च त्यक्तलज्जास्सुखी भवेत् ।

In eating and in business he who discards modesty will best off.

9. अन्नमूलं बलं पुंसाम् ।

The strength of men is rooted in food.

10. अजीर्णं भोजनं विषम् ।

Indigestion (makes) food poison.

- संगृहीतम्। टि निखिलः
B.B.A. I Year

संस्कृत का पहला एंड्राइड गेम... द गॉड एप से संस्कृत ग्रामर हो जाएगी आसान

सिटी रिपोर्टर | संस्कृत का नाम सुनते ही बहुत से लोग डर से जाते हैं कि बहुत कठिन लैंग्वेज है, लेकिन कल्पना कोजिए कि आपके हाथ में मोबाइल है और आप संस्कृत का गेम खेल रहे हैं। सुनकर अच्छा लगता है न, लगता है कि कारा यह सच होता। अब आपकी कल्पना सच हो गई है। सेंट्रल संस्कृत यूनिवर्सिटी भोपाल कैम्पस में प्रो. नीलाभ तिवारी और उनके रिसर्च स्कॉलर मुदित पाण्डेय ने द गॉड (धात्वानन्दः) एप बनाया है, जो संस्कृत का पहला एंड्राइड

गेम है। जिसे बनने में करीब 5 साल से ज्यादा का समय लगा। इसके साथ ही प्रो. तिवारी अब स्टूडेंट्स को खेल-खेल में ग्रामर का प्रमुख भाग सन्धि को सीखाने के लिए नया एप डेवलप कर रहे हैं। इसके लिए भारत सरकार ने 'अष्टादशो परियोजना' से 9 लाख 50 हजार रुपये का अनुदान मिला है। सन्धि के विच्छेद आदि बताने के लिए एप उपलब्ध है, लेकिन मोबाइल गेम के माध्यम से सन्धि पढ़ाने के लिए यह पहला प्रयास होगा।



दोनों एप भोपाल में बने

सेंट्रल संस्कृत यूनिवर्सिटी भोपाल कैम्पस में इन प्रोजेक्ट पर काम हुआ। एनसीईआरटी की क्लास 6 से 10 तक की संस्कृत पाठ्यपुस्तकों में प्रयुक्त सभी क्रियापदों से सम्बंधित धातुओं को और सन्धियुक्त पदों को इन एप में शामिल किया गया है। एक डाटाबेस बनाकर उन सभी के रूप उसमें संग्रहित किए गए हैं। द गॉड एप में अभी 250 से अधिक धातुओं का प्रयोग किया गया है। जल्द ही सभी धातुओं को शामिल किया जाएगा। इन धातुओं को ही गेम में एजुकेशनल सन्जेक्टिव के रूप में शामिल किया गया है। सन्धि के ऐप में भी लगभग एक हजार से अधिक पाठ्यपुस्तकों में आए हुए सन्धियुक्त शब्दों का प्रयोग किया जाएगा।

दीर्घसन्धि:

अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ						
अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ	अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ	अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ
अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ	अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ	अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ
अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ	अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ	अ	इ	उ	ऋ	ॠ	ऌ	ॡ

एप के फायदे

आजकल स्टूडेंट्स में मोबाइल गेम खेलने की आदत बढ़ी है, लेकिन एजुकेशनल गेम की उपलब्धता कम होने के कारण वे अन्य गेम्स में अपना समय बर्बाद करते हैं। बच्चों के स्वभाव में खेलने की प्रवृत्ति होती है। बच्चों के स्वभाव के अनुसार शैक्षिक आवश्यकताओं और मनोरंजन दोनों को ध्यान में रखकर इस संस्कृत गेम को बनाया गया है। इस गेम में छात्र खेलते-खेलते पढ़ेंगे और न चाहते हुए बहुत सी चीजें खेल-खेल में सीख जाएंगे।

पायलट स्टडी

गेम को डिजाइन करने से पहले एक क्विज गेम के द्वारा इसकी पायलट स्टडी की गई, जिसमें स्टूडेंट्स को हॉबीज और प्रॉब्लम का पता लगाया जा सके। इस रिसर्च से गेम को बनाने की दिशा मिली।

खासियत

इन गेम्स के विविध स्तरों में ब्लूम टेक्सनोमी, इंडियन फिलॉसफी के पंच ज्ञानेन्द्रिय संप्रत्यय और विविध मनोवैज्ञानिक संप्रत्ययों जैसे ट्रायल एंड एर, पुनर्बलन, लर्निंग बाई डूइंग, संरचनावाद आदि का प्रयोग किया गया है।

द गॉड(धात्वानन्दः) का बीटा वर्जन मई माह में ही आप सभी को प्लेस्टोर पर उपलब्ध हो जाएगा। वहीं साल के अंत तक सन्धि का गेम भी प्लेय स्टोर पर आ जाएगा। नई शिक्षा नीति भी बहुभाषिकता और शिक्षा में तकनीकी के प्रयोग पर बल देती है। संस्कृत भाषा के क्षेत्र में यह गेम शिक्षा नीति के अलाक में आधार स्तम्भ के रूप में कार्य करेगा। - प्रो. नीलाभ तिवारी



हमारी यूनिवर्सिटी के भोपाल परिसर में विविध शास्त्रों के साथ-साथ ही तकनीक के प्रयोग, शोध एवं नवाचार पर भी पर्याप्त बल दिया जाता है। भविष्य में भी इस प्रकार के नवाचारी प्रयोग करने के लिए हम योजनाबद्ध रूप से काम कर रहे हैं। प्रो. नीलाभ तिवारी द्वारा भाषा प्रयोगशाला के लिए भी संस्कृत लर्निंग सॉफ्टवेयर का निर्माण भी प्रक्रियाधीन है। -प्रो. रमाकान्त पाण्डेय, डायरेक्टर भोपाल कैम्पस

हमारी यूनिवर्सिटी के भोपाल परिसर में विविध शास्त्रों के साथ-साथ ही तकनीक के प्रयोग, शोध एवं नवाचार पर भी पर्याप्त बल दिया जाता है। भविष्य में भी इस प्रकार के नवाचारी प्रयोग करने के लिए हम योजनाबद्ध रूप से काम कर रहे हैं। प्रो. नीलाभ तिवारी द्वारा भाषा प्रयोगशाला के लिए भी संस्कृत लर्निंग सॉफ्टवेयर का निर्माण भी प्रक्रियाधीन है। -प्रो. रमाकान्त पाण्डेय, डायरेक्टर भोपाल कैम्पस



हमारी यूनिवर्सिटी के भोपाल परिसर में विविध शास्त्रों के साथ-साथ ही तकनीक के प्रयोग, शोध एवं नवाचार पर भी पर्याप्त बल दिया जाता है। भविष्य में भी इस प्रकार के नवाचारी प्रयोग करने के लिए हम योजनाबद्ध रूप से काम कर रहे हैं। प्रो. नीलाभ तिवारी द्वारा भाषा प्रयोगशाला के लिए भी संस्कृत लर्निंग सॉफ्टवेयर का निर्माण भी प्रक्रियाधीन है। -प्रो. रमाकान्त पाण्डेय, डायरेक्टर भोपाल कैम्पस



*You are the creator of
your own destiny*

*Arise ! Awake ! and stop not
till the goal is reached*

---Swamy Vivekananda